

[Transcript] Forklart / Kort forklart: Derfor ulte mobilen din i dag

Kjenner du igjen denne lyden?

Dette er lyden av den såkalt fly-alarmer, og den har ulrt hver andre onsdag i januar og i juni i mange, mange år.

Men denne onsdagen hører vi også en annen lyd.

Før klokken toll i dag peip tusenvis av telefoner rundt omkring i hele Norgesland, og sånn her gikk det for seg i Oslo.

Hva skal vi gjøre den dagen det ikke er en test?

Du hører på forklart fra Aftenposten, det onsdag 14. juni.

Henning Kar Ekroll, du er nyhetschef og beredskapsekspert her i Aftenposten.

Hvorfor ringte denne alarmer i dag kl. 12?

Det skjedde fordi man endelig har klart å finne et mer moderne supplement til disse syreenene eller flygg alarmene, så mange kaller det.

Sånn et trykkluftål som står på bygninger overalt i landet.

Målet med dette er at de 2,2 millioner menneskene som ikke hører disse gamle syreenene nå skal få en mulighet til å bli varslet gjennom mobiltelefonen,

og selvfølgelig folk som befinner seg i eget stedet, og det er vanskelig å høre disse i midt og tidige, for eksempel i en tunnel eller andre stedet,

der det er vanskelig å få med seg den typisk syreenelid.

Så får man da dette varslet på mobilen i stedet for.

Så disse flygg alarmene har ikke noe til alle, så derfor må noe være statelene?

Ja, og ser du klart at det er jo en gammel teknologi.

Disse tyfonene som de kalles har jo blitt brukt siden det som kaller den kalle krigen.

Men det er teknologi som baserer seg på riktig nok godt utprøvd analog funksjonalitet, men i en moderne tid der alle har mobiltelefonen, så er jo dette en veldig effektiv måte å varsle på.

Men Henning, den alarmer som ikke klokken 12 på telefonen i dag når den alle?

Den når jo i alle fall alle som har en relativt moderne mobiltelefon eller en annen Dings, med 4G eller 5G-dekning, og det er jo veldig mange mennesker i Norge.

Hvordan fungerer det da?

Ja, dette er ikke en ny teknologi, den har vært i blant annet USA i mange, mange år.

Det kalles den Amber Alerts, og i Norge så har dette vært utredda i alle fall siden 2017, og det har vært litt fremme tilbake, men nå har man altså endelig kommet i mål.

Sånn det fungerer er at alle mobiltelefoner som er tilkoblet enn basestasjon,

altså en sånn mobilmast eller sender etteran sted i nærheten,

vil motta dette signalet hvis den har en relativt moderne oppdatering.

Så det betyr at hvis den gamle telefon, så kan det hende du må oppdatere for at dette skal fungere.

Den alarmer som gikk, det er jo en test. Hvordan vet man at den fungerer da?

Ja, det er en lagt nettside som heter nødvarsel.

Der har myndigheten bitt folk om å gi tilbakemelding på hvordan dette fungerer for de,

så det er jo en mulighet. Det er litt begrenset med hvilken mulighet der myndigheten har for å se hvem som har motat disse varselene.

Hva slags situasjoner er det slik alarmer er laget for?

Den er laget for i ugenspunkt alle typer krisse situasjoner hvor det er viktig at folk får beskjed om ting med en gang.

Det kan være store katastrofer, utslitt av gifte gasser, store branner,

[Transcript] Forklart / Kort forklart: Derfor ulte mobilen din i dag

eller selvfølgelig en krigssituasjon det som jeg egentlig bare kaller en flyerlarm.

Det er ikke så ofte man har trent den alarmer, sånn borntlig i hvert fall.

Men hvis du befandt deg i Lillestrøm den 5. april i år 2000, så kunne du tidlig om morgenen høre denne her.

Og da var det ikke en test.

Det var et brennepropan tåg stort omtrent midt i Lillestrømcentrum, om man trengte å evakuere hele byen.

Da ble jeg all innbyggerne i Lillestrøm vekket tidlig på morgenen med beskjed om at man kommer seg ut av centrum.

Men Henning, der som alarmer går og det ikke er en test som som i Lillestrøm den gangen, hva skal man gjøre da?

Det er jo to typer signaler man får, men hvis du får på mobilen så får du en beskjed som kommer opp på skjermen samtidig med at du får denne lyden.

Det er konkret varsel om hva som måtte foregå hva du bør gjøre.

Denne lyden som man begynner å teste har utgangspunktet budskapet oppsøk informasjon før.

Så heter det viktig melding, lutt på radio, men når man kan bruke mange informasjonskilder ude ved det, internetet har jo eksistert noen år allerede.

Så budskapet fra myndigheten, når denne gamle typen fly og larm eller tyfon gikk, var at man skulle ettersett søke informasjon fra for eksempel mediene.

Så du skal ikke gå rett i et tilflugtsrum hvis alarmendringer?

Nei, det er klart hvis du for eksempel er flomm, så er det jo skjønner å vende hvis det er å gå ned i et tilflugtsrum.

Det er nok greit å bare sjekke hva som får å gå først.

Du har nå hørt en kort forklart fra Aftenposten i dag om hvorfor telefonen din plutselig begynte å pipe.

Lyden du har hørt er hentet fra Aftenpostens journalister, tatt opp i Oslo's gati, og lyden av flya larmene er hentet fra nettsiden til civilforsvare.

Producent har vært igjen i Føland, og mitt navn er Philip A. Johannesborg.

Efter 13 år som pilot hoppet Kristine Lorang bokstavelig tallet i det, fulgte grøndedrømmen og startet bastuppedriften Cook Oslo, og i dag kan hun skilte med 9 bastur og 32 ansatte.

Reinskap er ikke det jeg er best på, så for meg er det opplagt at vi skal hjelpe her.

Vi har en regnskapsfører som forstår vår bransje, og de hjelper oss å ta i bruk automatiseringen og alle de smarte løsningen som finnes i regnskapsprogrammet TripleTex.

Vi har brukt TripleTex sin oppstart, og kan genuint anbefale det til andre.

Nå kan du prøve det veldig fleksible regnskapsprogrammet TripleTex gratis i 14 dager på TripleTex enn nå gratis.